

Annales

Francouzská historická škola Annales vznikla na popud dvou historiků – Luciena Febvra a Marca Blocha, které spojovala myšlenka inovace historie jako vědní disciplíny. Oba totiž viděli problém v monotematicnosti, téměř až prudérnosti konvenčních historických přístupů do té doby historiky tolik protežovaných. Febvrovy a Blochovy vize o mezioborové spolupráci historie např. s geografii, medicínou, sociologií apod. a o zkoumání poněkud všednějších věcí, než bylo zvykem, hlavně však hlubokých (historických) souvislostí, natolik kontrastovaly s dosavadními přístupy, že např. Peter Burke označuje historiky hlásící se ke škole Annales jako „revolucionáře dějepiscectví“.

Budoucí zakladatelé historické školy Annales Lucien Febvr a Marc Bloch se seznámili v roce 1920, kdy se oba stali součástí pedagogického týmu štrasburské univerzity, jež po 1.světové válce opět připadla Francii. Z diskusí na platformě rodícího se pevného přátelství je patrné, že společný počín na sebe nenechá dlouho čekat. A také že ne: nejdříve 15.1.1929 vychází první číslo časopisu, který dá název i celému hnutí – Annales (původně celý název časopisu zněl: *Annales d'histoire économique et sociale*). Jelikož hlavním cílem tohoto periodika bylo představovat studie vzniknuvší spoluprací vícero vědních oborů a za pomoci originálních a postupem času pro Annales charakteristických metod, vytvořila se kolem časopisu skupina historiků, z níž se nakonec roku 1946 stala oficiální instituce, jakožto součást výzkumného střediska Praktické školy vysokých studií. Marc Bloch se tohoto již ale nedočkal, neb roku 1944 zaplatil životem za svou aktivní činnost v protinacistickém odboji v okupované Francii.

Co škola Annales přináší nového:

- spolupráce mezi vědeckými obory – tzv. „intelektuální komunikace“
- zájem o dosud neprobádaná historická témata – např. agrární dějiny, historická psychologie, dějiny rituálů, dějiny chorob, kulturní dějiny...
- pojmy jako **dějiny dlouhého trvání; mentalita; kolektivní iluze, reprezentace a fakta**
- vybírají si prameny spíše soukromého charakteru – např. deníky, nákresy a plánky, rodinné archivy, apod.
- snaha zkoumat historický fenomén do hloubky a co nejvíce komplexně – ze všech možných aspektů; odhalit všechny konsekvence a tím problém ne jen detailně popsat, ale hlavně pochopit

Historikové hlásící se ke škole Annales:

- *Lucien Febvre* – zakladatel; historická práce soustředěna hlavně na 16.století, renesanci, reformační hnutí ve Francii; zájem též o zeměpis, filosofii, literaturu, jazykovědu a kulturní vědu; jeho literatura: *Un destin: Martin Luther* (= Lutherův životopis), *Le problème de l'incroyance au 16e siècle. La religion de Rabelais* (= Problém bezvěrectví v šestnáctém století: náboženství Rebelaise) a další statě, články a přednášky
- *Marc Bloch* - zakladatel; historik soustředující se na apolitická témata, psychologii i sociologii (ovlivněn např. i Émilem Durkheimem); založením však voják – viděli jej takto ostatní a nakonec i on sám se s touto charakteristikou své osobnosti ztotožňuje; aktivní vojenská služba v 1.světové válce (spojář), v 2.světové válce účasten ústupových bojů 1940 a následně v odboji, popraven 1944; jeho literatura: *Les rois thaumaturges* (= Králové divotvůrci), *La société féodale* (= Feudální společnosti), *L'Étrange Défaite* (= Podivná porážka) a další

Fernand Braudel

Ernest Labrousse

Pierre Chaunu
Pierre Goubert
Pierre Villar
Georges Duby
Jacques Le Goff
Emmanuel Le Roy Ladurie
Philippe Ariès
Mona Ozouf
Arlette Farge
Michele Perrot
Alain Besançon
François Furet
Michelle Vovelle
Maurice Agulhon
Robert Mandrou
André Burguière

(tento seznam recipován z www.wikipedie.cz; citováno 2.12.2017)

Literatura ke studiu

BURKE, P.: Francouzská revoluce v dějepisectví. Škola Annales (1929-1989). Praha 2004.
HOLZBACHOVÁ, I.: Škola Annales a současné pojetí. Antologie textů. Brno 1995.
IGGERS, G.: Dějepisectví ve 20. století. Od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě. Praha 2002.